Hétkezdő áhítat
2020. november 30.

Alapige: Zsolt 14

„A karmesternek: Dávidé. Azt gondolja magában a bolond, hogy nincs Isten! Romlottak és utálatosak tetteik, senki sem tesz jót. Az Úr letekint a mennyből az emberekre, hogy lássa, van-e köztük értelmes, aki keresi az Istent? Mindnyájan elfordultak tőle, egyaránt megromlottak. Senki sem tesz jót, egyetlen ember sem. Nem tudja a sok gonosztevő, akik úgy eszik népemet, ahogy a kenyeret eszik –de az Úrhoz nem kiáltanak-, hogy majd egyszer nagyon megrettennek, mert az Isten az igaz nemzedékkel van! A nyomorult tervét csúffá tennétek, de az Úr az ő oltalma! Bárcsak eljönne a Sionról Izrael szabadulása! Amikor az Úr jóra fordítja népe sorsát, ujjong majd Jákób, és örül Izrael.”

Az ember a világot akkor látja a legreálisabban, ha valami baj éri, vagy ha egy nyomorult állapotban, élethelyzetben van. Ilyenkor, a hullámvölgyek legmélyén „metsző élességgel” érezzük és érzékeljük a világot. Ilyenkor más dimenziókban világlik meg előttünk, hogy mi is az érték. Betegségben, szegénységben, éhezésben ismerjük fel az egészség értékét, a kenyér szentségét. Nyomorult állapotban ismerjük fel a barátot, az igaz testvért. Bajokkal terhelt állapotban találjuk meg gyökereinket, és ilyen állapotunkban jelenik meg előttünk egyetlen reménységünk az Élő Isten.

A felolvasott 14. zsoltárt szerző Dávid király is nyomorultnak gondolja magát, és népét. Nem ismerjük azt a konkrét történelmi helyzetet, amelyben ez a panaszzsoltár elhangzott, azonban az bizonyos, hogy Izrael szenved az istentelenek miatt. Az istentelenekről szól az első szakasz.

„Azt gondolja magában a bolond, hogy nincs Isten!”. Ha ezt a kijelentést komolyan vesszük, akkor elmondhatjuk a XX. szd.-ról, hogy a bolondok száza volt. Elég, ha csak a végképp ateistává váló tudományra, művészetre, és ideológiákra gondolunk. A XIX. szd. néhány kuriózum számba menő „haladó szellemű” ateistája a XX. szd.-ban több milliárdos, világméretű tömeggé duzzadt, és lehet, hogy a mi hazánkban az utóbbi évtizedben ez a tendencia megfordult, vagy egy kicsit megtorpant, mégsem kerülheti ki társadalmunk a világméretű folyamatokat.

Úgy gondolom tehát, hogy ez a zsoltár első része nagyon is időszerű manapság. Hiszen társadalmunkban már nagyon kevesen vannak, akik keresik az Istent. Isten helyett más fontosnak gondolt dolgokat keresünk manapság. Siker, pénz, hírnév, élvezetek. A boldogságra való törekvés helyett inkább boldogulni akarunk.

„Senki sem tesz jót, egyetlen ember sem” jelenti ki keservesen a zsoltár írója. Egy ilyen pesszimista világlátás végzetes is lehetne az ember számára, ha nem lenne reménysége, ha nem lenne szívében az a hagyomány, amelyet az egyistenhívő atyák hagytak rá. Izráelnek van Istene. Isten az igaz nemzedékkel van. Nagyon erős képet használ a szentíró a választott nép és az istentelenek viszonyára: *„úgy eszik népemet, ahogy a kenyeret eszik.”* Emésztik az istenhívőket, pusztítják az Isten népéhez tartozókat. Ezt élték át az évszázadok, és évezredek folyamán a zsidók és a keresztyének, akik mindig is egy harmadik nemzetség voltak, akik mindig is gyökeresen különböztek környezetüktől, mert nekik nem isteneik voltak, hanem Istenük egyes számban.

Az istentelen ember zsigerien gyűlöli a másságot. Bár szólamokban megvalósul a tolerancia, a valóságban csak az fogadható el a többség számára, aki a többség elképzelése szerint más, aki másképpen más annak osztályrésze a gyűlölködés és kitaszítottság.

Feltehetjük azonban a kérdést magunknak XX. szd.-i keresztyének, kell-e szenvedni, nem kellene inkább kisebb megalkuvásokat tenni a békességünk érdekében? Ezekbe az elképzelésekbe villámcsapásként sújt az Újszövetség gondolata: „*mindazokat, akik kegyesen akarnak élni Krisztusban, (...) üldözni fogják.”* (2Tim 3,12). A keresztyéneket nem kedvelő, azokat maró, üldöző társadalom tehát olyan valóság, amellyel Isten népének mindenkor szembe kellett néznie. Ilyen üldöztetés nélkül nincs kegyes élet. Azonban a nyomorult, istentelenséggel és gonoszsággal körbevett ember ismét felismeri Istenét, és ismét reménykedni kezd benne.

Zsoltárunk tehát arról is tanúbizonyságot tesz, hogy minden nyomorúság, istentelenek általi szorongattatottság véges. Hiszen a zsoltár végén megszólal a remény. A történelemben és saját szívében Istent tetten érő ember, kifejezi hitét és bizalmát Istenben, aki eljön és megszabadít, megszabadít lélekben és testben is. A gyász, az üldöztetés miatti szomorúság, a vesztébe rohanó világ felett érzett fájdalom szertefoszlik akkor, amikor megjelenik a mindenséget helyreállító Isten. Ekkor a sírás ujjongássá válik, a bánat pedig örömmé. A nyomorultságban Istent felismerő ember és közösség nem marad árva és kitaszított. Mert megalázott volta Istenhez vezette őt.

A zsoltáríró több mint két és fél évezrede számot adott a nehéz helyzetben lévő reménységéről. Adja Isten, hogy mi is tudjunk mindig eljutni nyomorult állapotunk felismeréséig, és ha ezt megtettük onnan már könnyen eljuthatunk Isten trónusáig, a sarokkőig, aki a Jézus Krisztus. Ámen.